

MATEMATİK

Oran Orantı I

Oranda Çokluklardan Birinin 1 Olması Durumunda Diğerini Bulma

İnceleyelim:

Üniversite için farklı bir şehre giden Mehmet, arkadaşlarına pilav yapmak için annesini arıyor.

Mehmet: Anne pilav yapmak istiyorum bana yardımcı olur musun?

Annesi: Oğlum önce bir tahta kaşığı ile tereyağ koy, ardından arpa şehriyelileri pembeleşinceye kadar pişir. Sonra 2 bardak pirinç için 4 bardak su koy.

Mehmet: 1'e 2 yani.

- Yukarıdaki diyalogda Mehmet 1'e 2 derken neyi kastetmiş olabilir?

- Mehmet'in annesinin verdiği pilav tarifiinde 1 bardak su için kaç bardak pirinç atılmalıdır?

Mehmet bir süre sonra tekrar pilav yapmak istediğinde bu kez babasını aramış ve babası da Mehmet'e 2 bardak pirinç için 3 bardak su koy demiştir.

- Mehmet'in babasının verdiği tarife göre 1 bardak pirinç için kaç bardak su kullanılmalıdır?

- Mehmet'in babasının verdiği tarife göre 1 bardak su için kaç bardak pirinç kullanılmalıdır?

Örnekler:

- 6 saatte 150 km giden bir bisikletlinin 1 saatte gittiği yolu hesaplayınız.
- Ayran yaparken 8 bardak yoğurt için 12 bardak su kullanan Tahir, 1 bardak yoğurt için kaç bardak su kullanmıştır?
- Sarı ve siyah boncuklardan kolye yapan Mahir, kolye bittiğinde 90 sarı boncuk için 360 siyah boncuk kullandığına göre 1 sarı boncuk için kaç siyah boncuk kullanmıştır?
- 2,5 kg deterjan için 30 TL ödeyen Semih'in aldığı deterjanın kg fiyatı kaç TL'dir?

2018 DPY

4 kg armut 12 lira, 3 kg elma 6 liradır.

Buna göre 1 kg armut ve 1 kg elma toplam kaç liradır?

- A) 3   B) 5   C) 7   D) 9

Araştırma: Mehmet amca, zeytin sıkma fabrikasına götürdüğü zeytinler için, 4 kg zeytine karşılık 1 litre zeytin yağı elde ettiğini öğrenmiştir.

Bu ilişkiye göre; tabloda boş bırakılan yerlere gelebilecek sayıları bulalım.

Zeytin (kg)	Zeytin yağı(L)
1	4
2	8
3	
	60
100	
	200

Etkinlik: Ayran yapmak isteyen Mazhar 2 bardak yoğurta karşılık 3 bardak su kullanmaktadır.

Buna göre aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerlere gelebilecek sayıları bulalım.

Yoğurt Miktarı(bardak)	Su miktarı(bardak)	Ayran miktarı(bardak)
2	3	5
	9	
12		
		35
	30	
72		

Örnek: 3 sarı boncuğa karşılık 5 kırmızı boncuk kullanarak kolye yapan Yeliz, bu kolye için 128 kolye kullanmıştır. Buna göre kaç tane kırmızı boncuk kullanmıştır?

2015 DPY

8 litre suya 2 litre sirke katarak homojen bir karışım elde ediliyor. Bu karışımın 1 litresinde kaç litre sirke vardır?

- A) 0,1   B) 0,2   C) 0,4   D) 0,5

Örnek: Bir sınıfta kız öğrencilerin sayısının erkek öğrencilerin sayısına oranı $\frac{3}{4}$ 'tür. Bu sınıfta 35 öğrenci bulunduğu göre kaç erkek öğrenci vardır?

2016 DPY

Bir çiftlikte tavukların ayak sayılarının koyunların ayak sayılarına oranı $\frac{3}{8}$ 'dir.

Çiftlikte 30 tavuk olduğuna göre koyunların sayısı kaçtır?

- A) 20   B) 40   C) 50   D) 80

2017 DPY

Bir sınıftaki kız öğrencilerin sayısının erkek öğrenci sayısına oranı $\frac{3}{4}$ 'tür

Bu sınıftaki öğrenci sayısı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 12   B) 18   C) 24   D) 28